

קרבן הפסח של שמעיה

כתב: חיים שרייבר

אייר: ג'קי ירחי

כמו בכל בוקר, שמעיה התעורר בשעה מוקדמת ויצא אל החצר להאכיל את החיות. הוא נהג להתחיל בלול התרנגולים, היה עובר לכבש מֶה-מֶה ומסיים ברפת הקטנה, שם הוא נתן לפרה ולעגל שלה תבן וקש לארוחת הבוקר. מכל בעלי החיים שמעיה הכי אהב את מֶה-מֶה. הוא לקח אותו לטיולים וגם סתם נהנה לדבר איתו. לדבר עם כבש? כן, שמעיה ידע שכבשים לא מבינים דיבורים אבל הוא נהנה לשבת ולדמיין כאילו מֶה-מֶה באמת מקשיב ומבין. היום בבוקר ציפתה לו הפתעה: מֶה-מֶה לא היה בחצר. "מישהו גנב את מֶה-מֶה!" זעק שמעיה, אבל אבא ואמא לא הופתעו לשמוע שהכבש לא בחצר. "שום גנב לא פרץ לחצר", אמר אבא, "לקחתי את מֶה-מֶה לביקור."

"ביקור? לבקר את מי?" שאלו שמעיה ואחותו רחלי.

"לא", חייך אבא, "כבשים לא מבקרים חברים שלהם, ב'ביקור' הכוונה לבדיקה."

"למה, מה קרה לו?" שאלה רחלי. "הוא חולה?"

"מֶה-מֶה לא חולה", אמר אבא. "עוד מעט חג הפסח, אנחנו צריכים לעלות לבית המקדש ולהקריב את קרבן הפסח, אבל לפני שמקריבים קרבן לה' לוקחים אותו לבדיקה כדי לוודא שאין בו מום, ולזה קוראים ביקור. מבקרים את הכבש ובודקים היטב שכל איבריו שלמים, שאין בו פציעות וחבלות, שהוא ראוי להיות קָרֵב על המזבח לכבוד ה'."

שמעיה היה קצת עצוב שייאלץ להיפרד מהכבש שלו, אך הוא התרגש לשמוע שמה-מֶה יהיה קרבן הפסח שלהם. "אבא, האם אני יכול לעלות איתך לירושלים, להקריב את קרבן הפסח?"

"בהחלט", השיב אבא. "השנה נעלה כולנו למקדש, ולך יהיה תפקיד חשוב בהכנת הקרבן."

"איזה תפקיד?" הסתקרן שמעיה, אבל אבא רק חייך ולא הסכים לומר דבר.

אחר הצהריים יצאו אבא ושמעיה להביא את העגל ואת הכבש מביתו של חכם שלמה, המבקר. כשהגיעו לחצר נדהם שמעיה לראות את המחזה שנגלה לעיניו. וואו, כמה בעלי חיים! כל החצר המתה אנשים המחזיקים בידיהם כבשים ופרים, עיזים ועגלים. כולם באו כדי שחכם שלמה יפסוק להם אם בעל החיים שלהם כשר להקרבה. "הכבש שלכם ראוי וכשר", פסק חכם שלמה. כשחזרו הביתה, אבא אמר לשמעיה שעליהם ללכת אל הכהן. "צריך להיטהר לפני העלייה לירושלים, אולי בטעות נטמאנו בטומאת מת", הסביר לו אבא. "ולכן היום יזה עלינו הכהן ממי חטאת העשויים מאפר פרה אדומה, וכשנגיע לירושלים בעוד ארבעה ימים יזה עלינו הכהן שוב." גם בבית הכהן ראה שמעיה אנשים רבים. כולם באים להיטהר. אחד אחד עברו כולם והכהן היזה עליהם באזוב שבידו מן המים המטהרים.

בבוקר היו בני המשפחה כבר מוכנים ליציאה. עגלת המשא המשפחתית הייתה עמוסה כל טוב: חבילות מצות ושאר מצרכים יחד עם בגדים וחפצים רבים נוספים בשביל השהות בירושלים. השמחה הייתה רבה. הדרך הייתה עמוסה בעולי רגל, כולם היו בדרכם לירושלים. "קומו ונעלה ציון אל בית ה' אלוקינו", נשמע קול שיר מאחת העגלות, ומעגלה אחרת שרו "שבחי ירושלים את ה', הללי אלוקיך ציון."

היום חלף, והנה כבר מתקרבים לשערי ירושלים. הפועלים בשדות שמחו מאוד לראות את הבאים, ואף בעלי מלאכה פסקו ממלאכתם ויצאו לקראת עולי הרגל. שמעיה ורחלי היו מוקסמים. מעולם לא ראו כל כך הרבה אנשים שמחים ומתרגשים לקראת החג.

כמו בכל פעם שעלו לירושלים, התארחו בבית של סבא מנחם. גם דודה מרים וגם דוד יחזקאל יגיעו עם כל הילדים. כשהגיעו, כל בני הדודים כבר היו בבית ונטלו חלק בהכנות. אחד קילף ירקות ואחת בישלה מרק. "שמעיה, קרא לעברו דוד יחזקאל בקולו הרועם, "בוא, צריך לבנות תנור. נביא הרבה אבנים גדולות ונניח אותם זו על זו." שמעיה לא הבין. למה צריך תנור חדש? הרי אפשר לבשל את הבשר בסיר של המרק. "זה לא סתם בשר, חייך הדוד, "את בשר הקרבן מכינים בצורה מיוחדת ביותר. התורה אסרה לבשל או לאפות אותו, אלא יש לצלותו על האש ממש. לכן אנו בונים תנור שהכבש יוכל להכנס לתוכו כולו." שמעיה הבין ונרתם למלאכה במרץ, וכעבור זמן קצר כבר עמד בחצר תנור לתפארת. "אבא, הבטחת לי שיהיה לי תפקיד מיוחד, " אמר שמעיה. "צודק, והנה הגיע הזמן. גש לעץ הרימון וחתוך ממנו ענף עבה שישמש כשיפוד בשביל הכבש. אנו צולים את הכבש באמצעות שיפוד עץ ולא בשיפוד מתכת. האם תוכל לעמוד במשימה?" שמעיה הנהן בהתלהבות וניגש מיד למשימה. הוא חיפש ענף מתאים, ניסר אותו בזהירות מן העץ והסיר ממנו את כל העלים והזרדים שיצאו ממנו. כשסיים, לקח אבא את שמעיה ורחלי אל המקדש.

הכניסה לחר הבית הייתה צפופה מאוד. המוני אנשים עמדו עם כבשיהם מחכים לתורם להיכנס לעזרה. כשהגיע תורם, החזיקו כולם ידיים כדי שלא ילכו לאיבוד. בתוך העזרה המראה היה נפלא ומיוחד: שתי שורות ארוכות של כהנים עמדו לפניהם. כל כהן החזיק בידו כלי גדול שבו ייכנס דם הקרבן. רחלי הביטה מוקסמת בכהנים שעמדו בשורה אחת עם כלי זהב ובשורה שנייה עם כלי כסף.

מלאכת ההקרבה התחילה, והלוויים פצחו בשירת ההלל. מה יפה הייתה שירתם! כינורות ונבלים, תופים וצלצלים, כולם עומדים יחד ושרים לה' על נס יציאת מצרים! הכהנים עבדו בזריזות. כל ישראל עלו לירושלים והכהנים לא נחו לרגע. "תסתכלי, רחלי, לחש שמעיה, "תראי כמה שהכהנים שמחים... איך הם לא מתעייפים?" כשחזרו הביתה התנור כבר בער. אמא ודודה מרים לקחו את שיפוד העץ והחלו בצליית הכבש. שעת הסדר הגיעה. כל אחד מהילדים הקטנים נעמד על הכיסא ושאל קושיה מארבע הקושיות. כשתורו של שמעיה הגיע הוא שאל:

"מדוע נשתנה הלילה הזה מכל הלילות, שבכל הלילות אנו אוכלים בשר צלי, שלוק ומבושל, והלילה הזה אנו אוכלים רק בשר צלי?"

אבא חייך וענה: "עבדים היינו לפרעה במצרים, ובגאולתנו משם פסח ה' על בתי אבותינו במצרים כשהרג בכורי מצרים, ואת בכורי ישראל הציל ושמר."

שעה ארוכה סיפרו כולם בסיפור היציאה ממצרים, ובתום הארוחה זכה כל אחד מן המסובין לחתיכה מבשר הקרבן. את הבשר כרכו עם מצה ומרור ואכלו יחד, והטעם... טעם כזה לא טעם שמעיה מעולם.

זָכֹר לְמִקְדָּשׁ כְּהִלָּל. כִּן עָשָׂה הָלַל בְּזִמְנֵי שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם, הָיָה כּוֹרֵךְ פֶּסַח מִצָּה וּמָרּוֹר וְאוֹכְלוֹ בְּיַחַד, לְקָיָם מָה שֶׁנֶּאֱמַר: עַל מִצּוֹת וּמָרָרִים יֵאָכְלֶהּ.